

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Roma Sancta sive Benedicti XIII. Pontificis Maximi &
Eminentissimorum & Reverendissimorum S. R. E.
Cardinalium Viva Virtutum Imago Æri & literis in
perennaturam Virtutum memoriam incisa**

Conlin, Johann Rudolph

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXXVI

VD18 10209328

No. XLIX. Josephus Pereyra De La Cerda Lusitanus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72633)

JOSEPHUS PEREYRA DE LA CERDA LUSITANUS.

Josephus tit. S. Sufannæ Cardinalis Pereyra de la Cerda Episcopus Pharaoenſis natus est Anno 1667. 9. Junii ex longè Illuſtriſſima Pereyrarum de la Cerda Luſitanos inter familiã, quam à Regibus Caſtellæ & Legionis Ortam aſſerunt; De la Cerda vocantur; nam Ferdinandus Apnonto X. Caſtellæ & Legionis Rege An. 1254. progenitus, in ſua nativitate crinitus à tergo comparebat; hinc nomen de la Cerda, ſeu à crinibus in poſteros propagavit. Regiam originem eximiis animi dotibus Joſephus Pereyra de la Cerda exhibet; qui cùm conſilio, acri, vegetoque ingenio, ac dicendi vènuſtate in Aulã Luſitanã niteat, graviffima regni negotia primæ admiſſionis Dynaſta, probatiſſimã cunctis Sapientia pertractat. Dynaſta Dives opum, liberalitatem cunctis exhibet, Luſitanã dignam Magnificentia; hinc in Procèrum animis, in quos è gratioſo hoc cœlo aureis indies imber depluere videtur, ut plurimum dominatur: Populo etiam, qui promptam munificentiam in Principibus amat, tam acceptus habetur, quantum vix alius; nihil tamen illi magis ſolemne eſt, quàm egentium neceſſitatibus ſubvenire; hinc in lucro ponit, ampliſſimas gazas in eleemôſynas pauperum profundere, qui cum veluti canale credunt, quò beneficia in totum regnum diſpergantur: accedit probatiſſima ſolertia, quã regni comòdis irremiſſo ſtudio Optimus Miniſter invigilat; nam Secretariatûs ſtatuſ (ut vocant) arduo æquè ac honorificentiffimo munere defunctus, eam regionum negotiorum Præſecturam, & veluti animam rerum, tam inoffenſo pede percurrerat, ut nihil illo unquam integrius viſum. Juſtitiã nullo vendibilem pretio ita adminiſtrabat, ut qui pauper cum potente litem haberet, toties victor ab ipſo recederet, quoties cauſa ipſi ſuffragari viſa. Accedit eximium Religionis ſtudium; & cùm Turcarum Tyrannus A. 1715. Chriſtianum orbem graviffimo bello impeteret, Regem animabat, ut inſtrutiſſimam claſſem adverſus ea Barbarorum tentamenta, Oceano Mediterraneo immitteret: ſuper omnia in redimendis captivis, apud fideles detentis, nemo ipſo liberalior unquam viſus. Patres Trinitarii largiſſimas ſtipes, à munificã ejus manu in hunc uſum ſibi porrectas, vix ſatis dignis encomiis deprædicare poterunt. Ah! quàm graviter miſelli illi ſub immani Turcarum jugo vapulant! Date Chriſtiani pro ſtipitibus ſtipem, & flagella iracundiã à vobis avertetis. Tam inſignibus fulgentem meritis Pereyram, pro Sacrà Purpurã impetrandã Rex ſibi in Aulã Pontificis comendandum cenſebat. Et Clemens XI. tam promptus fuit in gratificando, quàm Aula Luſitana Religioſa ſemper exſtitit, in commodis ſacræ ſedis pro virili promovendis. Cauſam hanc Sanctiſſimus Pater in Promotione factã Anno 1719. die 29. Novembris, luculenter expreſſerat. Verba ſic ſe habebant: *Creare intendimus Cardinalem Joſephium Pereyram de la Cerda Episcopum Pharaonensem (pergebat) novo hoc ac planè ſingulari, immò & inſuetam erga nationem Luſitanam Pontificie benevolentia teſtimonio declarare cupimus, nequaquam nos immemores eſſe magnanimè illius alacritatis, quã ſuperioribus annis Obariſſimus in Chriſto filius Noſter Portugallie Rex tanta cum ſui nominis laude, non tam officiis ac precibus noſtris adductus, quam verius eximia Pietatis ſue ſtimulis incenſus prevalido, iteratòque quamplurimum bellicarum, ac munitiffimarum navium ſubſidio Chriſtianam Claſſem adverſus Turcas aſſuſit. Præterea eundem Regem hac ipſa paterna obaritatatis noſtræ præclara ſignificatione incitarum nuperè, quam fecimus, ad Sinas expeditioni, Regio ſuo patrocinio, quo illam cateroqui, utpote ad majorem Divini Nominis gloriam, Catholicæque Religionis feliciora incrementa, unice directam, plurimum fovendam eſſe non dubitamus, uberiùs ſemper, impenſiùs, ac benigniùs adfuturum conſidimus.* Enimverò Luſitaniã Rex, (ut rem enucleatè expli- cem) in bello, quod Venetis cum Turcis Ann. 1715. enaſcebatur, inſtrutiſſimã, quam Mediterraneo immiſit, claſſe, magnum momentum afferre viſus, utnè Corcyra in Turcarum manus inſequentè anno devolveretur. Tunc quidem ſex bellicas primæ magnitudinis naves, præter duas Liburnicas (Fregattas vocant) & unã

Tartanam, quâ annona veheretur, in laborantis Italiæ subsidium armaverat; quin Regius frater Emanuel Lusitanus, egregio Christianæ rei propugnandæ studio inflammatus, in Hungariam abibat, sub invictissimo Heroe Eugenio suæ adversus Turcas rudimenta positurus militiæ. In celeberrimo prælio, quod An. 1716. ante Petro-Waradini mœnia committebatur, tam generoso impetu, gloriosus hic Volo, in hostes sui immemor invehebatur, ut indubiè in Turcarum manus nobilis præda incidisset, nisi desultorius Eques ex Legione de Galbes altius provectum, exitio maturè subtraxisset. In obsidione TemesWariensi contineri non poterat, quin infcio etiam summo Exercitûs Imperatore, approximationum opera ingrederetur; & quamvis ferreus imber undique ex urbe deplueret, sua tamen statione dimovendus non erat, donec pilâ ictus equus concidit, & ipse levi vulnere in femore læsus, à propèstantibus, multis etiam contestationibus factis, pene compelleretur, ut egrederetur. Pri die illius diei, quam decretoria illa, & per orbem decantata pugna ad Belgradum committeretur, Regius hic Princeps nobilem suum sonipedem ita alloqui auditus: Eja generose sonipes in crastinum aut nobis vincendum, aut in acie occumbendum erit. Varietium meliorem eventum in solo equo exitum invenit. Pila per manicam invictissimi Herois Eugenio transvolans, pone astantis Principis equum momento citius prostravit, innoxio fessore; stupentibus, qui rem propius inspiciebant, & ita secum concludentibus, pilam neci destinatam, ne sacrilegii rea fieret; illæsis principibus, in solo demum equo peccare voluisse. Alterum à Lusitanâ Aulâ Sedi Pontificiæ præstitum beneficium fuit, cum suum in causa Senensi patrocinium apud Senarum Imperatorem interponeret. Videbatur amplissimum illud Senarum Imperium album ad messem, cum inimicus homo jamdum sub Innocentio XII. Zizania Superseminare inciperet, ne Christianæ fidei seges in immensum, uti sperabatur, excresceret. Oriebantur enim inter Senenses Missionarios acerrimæ contentiones, & in dies magis invalescebant, tam circa quasdam voces Sinicas ad sanctum & ineffabile Dei nomen exprimendam ibidem usurpatas, quam circa non nullos earum gentium ritus, veluti superstitiosos à quibusdam Missionariis reprobatos, ab aliis verò, utpote eos civiles tantum asserentibus, permisos. Movit ea res Clementem XI. ut inter prima felicissimi sui Regiminis negotia hoc haberet, Virum aliquem, morum integritate, doctrinâ, ac prudentiâ commendatum, tanquam Visitatorem Apostolicum cum potestate Legati de Latere, ad præfatum Sinarum, aliâque finitima Indiarum Orientalium regna, ablegare, qui rem summi momenti propius inspiceret, & inspectam Sacræ Sedi referret. Eligebatur Carolus Thomas Maillardus Taurinensis, Patriarcha Antiochenus, pietate, doctrinâ, & prudentiâ longè præstantissimus; verum ille Chinensibus tam ingratus veniebat, ut Macai diuturnâ custodiâ detineretur: ubi plurimis laboribus attritus, & diuturnis arumnis confectus, quas forti magnoque animo sustinuerat, vir religiosissimus An. 1710. die 8. Jun. moriebatur. Commertus fuerat, ut in oratione funebri ab ipso Clemente XI. ejus honoribus habito nominaretur *Orthodoxæ Religionis zelator maximus, Pontificiæ Autoritatis intrepidus Defensor, Ecclesiæ Disciplina Assertor fortissimus, Cardinalitii Ordinis lumen & ornamentum.* Is Clementi, cum absens Cardinalis crearetur, rescripserat: *Dimissurum se potius omnes dignitates, quàm Europam, Missionibus Senensibus derelictis remigraturum.* Cum mortem, viribus deficientibus propinquam sentiret, ultimas tabulas confecit, in quibus relicta pauperibus pecuniâ, Consanguineis legata Cruce, Propagandæ Fidei Opus verè sanctissimum ex asse hæredem scripsit: illustre documentum relinquens, quæ & qualia esse debeant eorum testamenta, qui de Altari vixerunt, & Ecclesiæ Ministerio sese addixerunt; Tandem An. 1715. die 19. Martii Pontificia Constitutio emanavit, quâ certa formula definitè præscribebatur, juxta quam omnes per Imperium senense Missionarii, deposito etiam desuper juramento, se imposterum gerere deberent, ut ita sublatis dissidiis, Christianæ Religionis, Catholicæque fidei propagationem turbantibus, omnes tandem id ipsum dicerent

rent

rent in eodem sensu, & in eadem sententia, unòque ore Deum glorificarent. Multa tunc equidem in nostram Europam nunciabantur de turbis, in Senarum Imperio excitatis, postquam hæc Constitutio eò devenerat; neque etiam revera difficultates, impedimenta, & discrimina deerant, quæ illius promulgationi intercesserunt; hinc non paucos timor subibat, ne Senensis Imperator irritatus consilium de ejiciendis Missionariis in animum admitteret. Sed victrix Religio vexillum sustulit. Nam lætissima Nuntia paulò post ex Sinarum Imperio accipiebantur, disertè affirmantia, longè in præsens abesse pericula illa, quæ Christianæ legis Professoribus impendere timidiore occurrerant: animabatur Clemens XI. ut novum Apostolicum Nuntium eò terrarum ablegaret: in promptu fore omnia: & Chinesem Imperatorem prono in Christianos aliàs animo, honorificâ ejusmodi ablegatione indubiè magis magisque conciliandum. Ex altera parte Joannes Portugallia & Algarbiorum Rex suis Indiarum Administris, ac potissimum Goanis & Machaonensibus seriò mandavit, ne ullam Executioni Pontificiæ Constitutionis moram interponerent; sed omni labore in id incumbere, ut dicta Constitutio integrum suum & plenarium consequeretur effectum: adhæc idem Rex pro constantissimâ suâ erga Apostolicam sedem reverentiâ opem omnem, præsidium, & patrocinium, apud Chinesem Imperatorem à se, suisque Administris interponendum, Pontifici pollicebatur. Properabat igitur Carolus Ambrosius Mediobarbus Papiensis, Patriarcha Alexandrinus, ut Visitator Apostolicus cum Potestate etiam Legati de Latere ad Sinarum, aliàsque Indiarum Orientalium Regna. Iter per Lusitaniam tenebat, eo consilio, ut debitas regi Portugallia Gratias Pontificis nomine ageret, qui pro felici ejus expeditionis eventu opem omnem addixisset. Is Patriarcham præcipuis Honoris significationibus prosecutus, Regia magnificentia excepit, liberaliter tractavit, & honorificentissimè dimittebat. Sic hunc nodum Gordium, quem indissolubilem Heterodoxi, suos Catholicæ Ecclesiæ triumphos invidentes, pro certo canebant, Clementis XI. Magnanimitas, Sapientia, Virtus, & Felicitas enodavit: Pia Lusitania consilium, operam, subsidiùmque contulit, & hæc illustres causæ fuere, quæ Josepho Pereyra de la Cerda purpuram procurarunt, eò quidem magis, quòd is Maximorum Consiliorum in Regiâ Aulâ Administer saluberrima hæc pro Orthodoxa religione consilia pro virili promovisset, factus canalis, per quem intensissima sua desideria Sanctissimus Pater ad Regem derivaret. Certè Rex tam charum habebat, ut duodenos e sua Aulâ nobiles, qui ad Neopurpurati obsequia præstò essent, denominaverit. Ipsum Regni Lusitania Protectorem in Aulâ Romanâ esse voluit, quem tamdiu Regno Utilem, ejusque commodis unicè factum senserat. Eo auctus Honore An. 1721. Romam venit suo primùm calculo Pontificem dicturus; & Michaelem Angelum de Comitibus dixit, Principem Lusitanæ Nationi gratissimum, utpote apud quam Pontificis Comitatu Ecclesiam S. Susanna, suæ demandatam curæ, intrabat. Ipsemet ad Principem Aram solemnem missam decantabat, assistentibus sacrificanti duobus magni nominis Abbatibus, quorum singulos annulo, cujus auro pretiosus adamas includebatur, donatos voluit. Tam illa die quàm etiam aliàs sæpiùs, cum Romæ versaretur, complures ex Purpuratis Senatoribus, & aliis Romanis Dynastis Conviviis, Lusitanâ semper instructis magnificentia, adhibuit; certè aliquando visus est, è figuratis desuper nubibus, amicabilem imber decidere, qui obsoniorum varia genera penè in ora convivantium ingesserat. Nec minùs octingenta scuta Romana Studiosæ juventuti in Romano Seminario, quadringenta scuta pauperibus in Hospitali prope Ecclesiam S. Clementis, & lautas dapes monialibus ad S. Susannam, titulari suam Ecclesiam transmitti curabat. Utequidem dies adeptæ Possessionis in eadem Ecclesia, ob summam munificentiam Eminentissimi Purpurati, multorum Sermonibus celebraretur. Die 28. Octobr. in eà ipsa Divæ Susanna Ecclesia è Sacris Undis levabat Hebræum quemdam, suos inter primo habitum loco; cui non modo Joannis Josephi Pereyra nomen gratiosissimo favore indultum volebat; sed ad sua tractum ministeria inter Camerarios habet; & multum sibi de suo Romam itinere gratulari videbatur, quòd ex Èrebi jugo ereptam animam, coelo mancipasset. Tam equidem Eminentissimus Purpuratus Josephus Pereyra Pharaonensis Episcopus Pharam se exhibuit, qui errantibus in tenebris, & umbra mortis lucem præferret.